

Synpunkter och förslag från naturbevakarna gällande fjällederna i Vålådalen-Sylarna-Helagsområdet

Nedan listas Lännsstyrelsens naturbevakares förslag gällande fjällederna i Vålådalen-Sylarna-Helags, med närliggande områden.

Utredningen vill betona att det inte finns några beslut tagna kring något av förslagen. Dessa kommer nu hanteras vidare antingen inom den ordinarie förvaltningen och/eller den pågående nationalparksprocessen.

Ljungdalen

- Ta bort skidleden från Dunsjön ner till Dunsjöravinen, brant och farlig vid Dunsjöravinen. Används av högst 10 skidåkare på en hel vinter. Däremot tjuvkörs det med skoter där.

Ljungdalen/Helags

- Grusa upp vissa sträckor mot Helags, och lägg på blöta partier dubbelspång, som markförstärkning och skadeförebyggande åtgärd.
- Dra eventuellt sommarleden via Torkilsstötens lift och uppöver slalombacken och vinterleden/skoterled på södra sidan.
- Separera skid- och skoterleder, t.ex. Helagsleden där det är många (både skidåkare och skoteråkare) som samsas om utrymmet.
- Dra lederna, både sommar och vinter, från Kläppen, sydväst och sedan västerut.
- Anlägg dass och vindskydd efter leden från Kläppen mot Helags när det är klart hur leden ska gå.
- Gör eventuellt mindre ledjusteringar strax söder om fjällstationen, för bättre upplevelse.
- Skoterled över Flatruet har efterfrågats.

Helags/Sylsjön

- Sätt ett rastskydd vid Sylsjön.
- Ta bort leden Sylsjön + anslutande led mot Ekorrödörren (vinterleden, s. om Helags).
- Se över möjligheten att skapa skoterled mellan över norska gränsen, väster om Sylsjön, men under mycket tydligt reglerade förhållanden. Genomför eventuellt ett tidsbegränsat test, men med mycket tydligt regelverk, god tillsyn i form av bl.a. ledvärdar och under förutsättning att testet avslutas vid minsta överträdelse.
- Anlägg ingen skoterled mellan över norska gränsen, väster om Sylsjön.

Ljungdalen/Vååstugorna

- Behov av ny bro vid Ljungans vindskydd.
- Behov av ny bro vid Härjångsåån.
- Förslag att ”gena” sommarleden från Vååstugorna, rakt mot Ljungdalen, istället för att ta omväg via Ljungans vindskydd. Kan följa befintlig fyrhjulingsväg.

Storsjö/Tossåsen

- Se över möjligheten att överlåta vinterleden mellan Storsjö och Tossåsen på skoterklubbarna i området, eftersom den går över privat mark (SCA).

Höglekardalen/Anariset

- Dra om vinter-/skoterleden som idag går över Kaffetjärnarna (öster om Höglekardalen).
- Dra om leden från Spjätten till Saubogen, mellan Grottjärnen och Saubogen.

Anariset/Lunndörren/Tossåsen

- Se över möjligheten att dra en ny led på norra/östra sidan om Anaris-/”Dörr”-massivet
- Se eventuellt över möjligheten att dra om skoterleden från Dörrsjön via Grönan.

Vallbo/Anariset/Issjödalen

- Krapa – fortsatt dialog och rekognoscering mellan Lst och samebyn/Anariset AB för att hitta möjlig alternativ ledsträckning och/eller justering. Delen dålig med svallis, steniga partier, öppna bäckar med mera.
- Upprusta och tydliggör informationen om ev. rasrisk längs vinterleden Stalovielle – Issjödalen. Reka för ev. möjlig justering,
- Spånga mellan Anaris-stugan och Krupjte.
- Anlägg fler dass i Issjödalen.
- Se över möjligheten att nyttja Jaktstugan i Issjödalen som säkerhetsrum.

Lunndörren/Vålådalen/Vålastugorna

- Vålastugorna-Lunndörren. Sträckor med tunt snötäcke – omdragning föreslås.
- Dra om Lunndörrensleden (sommar) för bättre upplevelsevärden.

Vålådalen

- Avled, eller åtminstone minska trycket, från Blanktjärnsrundan.

Vålådalen/Stensdalen/Vålastugorna

- Se över skoterleden mellan Vålådalen-Vålastugorna, om det går att dra om den vid Skaftet så man undviker barmarkskörning.
- Vålådalen-Vålastugorna – Behövs rekas alternativ vinterledssträckning vissa delar, alternativt hittas helt ny, p g a ständig för dålig snötillgång längs vissa sträckor.
- Låt Kyrkstensleden vara kvar.
- Lägg ner Kyrkstensleden.
- Bygg linbana över Tvärån (Hilrekenjohkje)

Östra Vålådalen/Vålådalen

- Ta bort Ottfjällsleden (vinterleden från Björnbacken mot Ottsjön, ovanför Östra). Dra skoterled längs domänvägen, tider då inte SFV har verksamhet.

Storlien/Handöl/Enafors/Rundhögen

- Ta bort vinterled från Rundhögen och till ledkorsningen väster om Gettryggen. Låt sommarleden vara kvar, även mot Enafors.
- Vinterleden Blåhammaren-Rundhögen flyttas öster om Gräslidfjället och följer istället kraftledningen ner mot Rundhögen.
- Kösjön-Ånnsjön – kolla möjligheten att VÄSEK kan ta över ansvaret.

Storulvån/Sylarna/Blåhammaren

- Ta bort sommarleden Sylarna – norska gränsen norr om sylmassivet (mot Nedalshytta).
- Finns ett stort behov av att spånga både sträckan Sylarna-Blåhammaren och Blåhammaren -Ulvåtjärn. Bara Sylarna-Blåhammaren är behovet 4,5 km spång.
- Anlägg eventuell ny bro vid Ulvåtjärnen. Svårt att vada över anlagda stenblock vid högvatten.

Storulvån/Gåsen

- Storulvån mot Tjallingen. Alternativ sommarledsträckning SV sidan om Handölan möjlig, men kan innebära mycket jobb för att iordningställa leden, i synnerhet om den ska anpassa även för cykel. Vinterleden då kvar samma sträckning som idag, p g a svår terräng att köra skoter. Kan annars en sträckning längs befintliga leden och söderut, runt (söder om) Lill-Ulvå-fjället och sedan över Handölan vid Tjallingen vara möjlig?
- Gåsån/Handölan - Flytta bron; farlig idag för både skidåkare och skotrar, och i viss mån även för vandrare.
- Önskvärt att leden över Östra Endalshöjden rundar söder om i stället för över.

Stensdalen

- Låt nuvarande dragning mot Vålåstugorna vara kvar.

Vålåstugorna/Gåsen

- Omdragning behövs, bl.a. p g a problem med broarna. Om linbanebrottesterna faller väl ut, kan det vara ett bra alternativ här.

Gåsen/Helags

- Nytt vindskydd och dass efter leden Helags-Gåsen, vid Hulke där det nuvarande står idag.

Helags/Sylarna

- Nytt dass efter leden Helags-Sylarna, vid Mieskentjakke, där det nuvarande står idag.
- Personalutrymmen åt lst-personal för övernattning vid Sylarna och Helags.

Hela området

- Viktigt med bra information!
- Se över avstånden mellan rastskydd i fjällen, placeringen är i de flesta fall från mitten av sjuttioalet men nu är det andra förutsättningar och behov.
- Finns behov av skotertillsyn i främst gränsområdet mot regleringsområdet och det räcker inte med den sporadiska tillsyn som sker nu utan det bör ske mycket oftare.
- Skapa förutsättningar för att arbeta med flexibla leder - finns resurser är det möjligt och vore bra att staka om leder utifrån över säsongen förändrade snöförhållanden.
- Viktigt klarlägga vem som ansvarar för renhållningen på olika platser och ffa säkerställa att hanteringen fungerar.
- Arrangera kontinuerliga möten mellan Länsstyrelsen och berörda kommuner, för synkronisering och effektivisering.
- Bra kategorisering av lederna kräver helhetsbild. Aktuella området har mest kat. 2 och 3-leder – de flesta som idag skulle kategoriseras som 1 föreslås tas bort.
- Följ upp terrängkörning som helhet, både yrkesmässig och privat.
- Utveckla bättre samarbeten med och mellan olika aktörer, till exempel kommuner, föreningar och turistnäring, för samverkan, ökat förtroende och större förståelse.
- Förslag att samebyarna ger tydlig info om datum/tider för när/var det är lämpligt/olämpligt för besökare att röra sig i området.
- Viktigt med framtidsperspektiv.
- Ambitionen bör vara att söka fina leddragningar för att lyfta upplevelsen. Dra lederna med tanke på att ”dra ner tempot” och lyfta natur och kultur mera. Tänk/planera upplevelseperspektiv.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Datum
2018-09-11

Diarienummer
511-489-2016-1

- ”Tänk torrt” så mycket det går och undvik våtmarker där det går; för att minska behovet av underhåll av framför allt spänger.
- Skapa flera rundslingor. Möjliga förslag är Nulltjärn, Ottfjället.
- Bygg hållbara leder/anläggningar för långsiktighet i ekonomi.
- Lyfta geologiska värden i området - Issjödalen, Storådörren, Syltraversen möjliga platser.